Утицај родитељске заинтересованости у школском учењу на школски успех ученика са моторичким поремећајима

Јасмина Радојловић¹, Сања Коцић²

The Influence of Parental Interest to Children in Learning the Academic Achievement of Students With Physical Disabilities

Jasmina Radojlović, Sanja Kocić

Сажетак: Готово да не постоји педагошка литература у области изучавања узрочника појаве школског успеха а да као битан фактор не убраја породицу. Породицу и породичне односе ученика са моторичким поремећајима детерминише способност родитеља, али и других чланова породице, да изграде објективан однос према свом детету, а то подразумева и изградњу исправних приоритета у развоју детета.

Истраживање је обављено у Основној школи „Др Драган Херцог“ у Београду током школске 2009/2010. Овим истраживањем обухваћено је 75 испитаника, родитеља или старатеља деце, ученика Основне школе „Др Драган Херцог“ у Београду, школске 2009/2010. године. Истраживање је обављено у следећим организационим јединицама: Специјална болница за церебралну парализу, Сокобањска 13. и Браће Јерковић 5, Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, дечје одељење и кућна настава.

Заинтересованост родитеља за школски успех ученика своје деце процењена је путем одговора родитеља на следећа питања: знају ли који је разред најтежи њиховом детету, став о тежини разреда, проверавају ли школске обавезе свог детета, сарађују ли са наставницима и да ли су заинтересовани за домаће задатке свог детета.

Истраживање је показало да постоји статистички значајна веза између школског успеха ученика и родитељске заинтересованости

Summary: Family has been seen as very important factor for school achievement of children in almost all pedagogical literature. Family and family relationships of children with physical disabilities determined by the ability of parents and other family members, to build an objective attitude towards his child, and that includes the construction of the right of priority in the development of the child.

The survey was done in primary school „Dr Dragan Hercog“ in Belgrade during 2009/2010. It is involved 75 subjects. Found a correlation between parental assistance in homework, encourage the child when he was hard at school.

This study included 75 patients, parents or guardians of children, primary school students, „Dr Dragan Hercog“ in Belgrade, the school year 2009/2010. The survey was conducted in the following organizational units: the Special Hospital for Cerebral Palsy and Sokobanjska 13 Mirijevo 5, Department of Rehabilitation, „Dr Miroslav Zotović“, children and home education department.

Interest of parents of school achievements of their children was assessed through parents' responses to the following questions: Do they know which class their children the hardest, position on the weight class, check whether your child's school work, I collaborate with teachers and are interested in homework your child.

The survey showed a statistically significant relationship between academic achievement of students and parental interest in academic

1 Јасмина Радојловић, Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“, Београд.

2 Сања Коцић, Институт за јавно здравље, Крагујевац.

за школски успех ученика са моторичким поремећајима ($p=0,010$). Редовно пружање помоћи у изради домаћих задатака значајно корелира са школским успехом ($p=0,002$). Заинтересованост родитеља за израду домаћих задатака своје деце статистички значајно ($p=0,010$) утиче на школски успех ученика.

Кључне речи: породица, ученици, моторички поремећај, школски успех, родитељска заинтересованост.

achievement of students with physical disabilities ($p=0,010$). Regularly to help with homework significantly correlated with academic achievement ($p=0,002$). The interest of parents the homework of their children was statistically significant ($p=0,010$) affect the academic achievement of students.

Key words: families, students, motility disorders, academic achievement, parental interest.

Увод

Интерес савремене науке о специјалној едукацији и рехабилитацији све више се окреће школи (како редовној, тако и за ученике са посебним образовним потребама), са циљем да се утврди да ли школа оправдава она очекивања која се постављају пред њу и њен рад.

Последњу деценију у развоју науке о специјалној едукацији и рехабилитацији особа са моторичким поремећајима обележила су истраживања која су у први план ставила потребе корелације оперативних циљева и задатака наставних програма, наставних метода, као и корелације у којима се одвија васпитно-образовни рад са способностима ученика са моторичким поремећајима за учествовање у наставним активностима, са циљем да се утврди најпримеренији и најуспешнији облик и модел образовања и васпитања ових ученика.

Важност бављења овим сегментом васпитно-образовног процеса, а самим тим и већа потреба за повратним информацијама, произлази из сложености општег моторичког, когнитивног, говорно-језичког, социјалног и емоционалног функционисања ове групе ученика и огромног утицаја на структурисање активности, груписање успеха и, уопште, читавог наставног рада и његових ефеката.

Због схватања важности сарадње породице и школе у развоју и васпитању младих генерација, имајући у виду и њихову обухватност, породици и школи се, често и неоправдано, приписује улога „дежурног кривца за све недостатке и нежељене појаве“ (Николић Р., 1998, стр. 4).

Иако је породица ученика типичног развоја најчешће истраживано подручје у детерминисању узрочника појаве школског неуспеха, на основу радова објављених у педагошко-психолошкој литератури, може се констатовати да су у последње две деценије радови и истраживања обухватили испитивање породичних варијабли које је знатно лакше контролисати (социо-економски статус и структура породице), док је видљиво мање истраживања који се односе на утицај понашања родитеља према деци и њихов успех у школи (подстицање, охрабривање, интересовање за школски рад и резултате рада, надзор над радом и понашањем деце, стил руковођења родитеља, ставови родитеља према образовању и слично). Оваквих истраживања у оквиру појаве школског неуспеха ученика са моторичким поремећајима готово и да нема.

Циљ рада

Општи циљ рада јесте испитивање повезаности специфично педагошких карактеристика породичне средине родитељске заинтересованости деце са моторичким поремећајима и њиховог школског успеха.

Метод рада

Истраживање је обављено у школској 2009/2010 години. Узорак за истраживање чинили су родитељи ученика од I до VIII разреда Основне школе „Др Драган Херцог“ у Београду. Истраживање је обухватило 75 испитаника, родитеља у следећим организацио-

ним јединицама: Специјална болница за церебралну парализу, Сокобањска 13, Браће Јерковић 5, Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, дечије одељење и ученици из кућне наставе.

Одабир узорка вршен је на основу следећих параметара:

1. интелектуално функционисање у границама просека,
2. похађање наставе према редовном наставном плану и програму,
3. налазом о категоризацији ученика је сврстан у групу деце са моторичким поремећајима,
4. ученици на наставу долазе из породичне средине или је хоспитализован са једним родитељем.

Резултати и дискусија

У оквиру процене заинтересованости родитеља за школски успех своје деце испитивали смо кроз следећа питања: знају ли који је разред најтежи њиховом детету, став о тежини разреда, проверавају ли школске обавезе свог детета, сарађују ли са наставницима и да ли су заинтересовани за домаће задатке свог детета. Статистичке анализе показују да постоји веома висока статистички значајна повезаност ($p=0,006$) између објашњавања нејасноћа и родитељске заинтересованости процењене кроз проверавање школских обавеза свог детета, затим између контролисања исправности домаћег и проверавања школских обавеза ($p=0,006$), охрабривања детета и проверавања школских обавеза ($p=0,001$), проверавања научног и школских обавеза ($p=0,002$), израде домаћег и школских обавеза ($p=0,030$), не развија радне навике кроз проверавање школских обавеза свог детета ($p=0,013$), дете упознато са културним и спортским дешавањима и школских обавеза ($p=0,005$), одводи га на културна и спортска дешавања кроз проверавање школских обавеза свог детета ($p=0,022$), као и не труди се око неприступачних догађаја и школских обавеза ($p=0,001$).

Истраживање је показало да постоји статистички значајна веза између школског успеха ученика и родитељске заинтересованости за школски успех ученика са моторичким поремећајима ($p=0,010$). Редовно пружање помоћи у изради домаћих задатака значајно корелира са школским успехом високо статистички ($p=0,002$). Заинтересованост родитеља за израду домаћих задатака своје деце статистички значајно ($p=0,010$) утиче на школски успех ученика. Наиме, што се родитељи више интересују за домаће задатке своје деце, то они показују бољи школски успех.

Анализирајући статистичку повезаност између родитеља који пружају помоћ у изради домаћих задатака и школског успеха нађена је веома висока и статистички значајна повезаност ($p=0,002$). Другим речима можемо да кажемо што више родитељи пружају неопходну помоћ деци у изради домаћих задатака, то је школски успех деце бољи.

Закључак

С обзиром да је присутна разлика у броју одговора на питање „Да ли сте заинтересовани за израду домаћих задатака Вашег детета“, и питања „Да ли пружате неопходну помоћ Вашем детету при изради домаћих задатака“, јасно је да је заинтересованост родитеља мања када је у питању пружање конкретне помоћи. Чини се да је она више прокламована, него што је конкретно употребљива. У прилог овоме говори и пораст испитаника који су одговорили негативно на ово питање у односу на предходна питања којима је проверавана родитељска заинтересованост за успех ученика. Родитељи су, чини се, спремнији да се површно интересују за успех свог детета, него да пруже конкретну помоћ. Разлози могу бити бројни, почев од давања приоритета медицинској рехабилитацији, преко степена оштећења моторике који може демотивишуће да делује на родитеље, или пак незаинтересованост, тј. одбацујућег става родитеља према свом детету.

Литература

1. Антонијевић Р., Јањетовић Д.: Тимс 2003 у Србији. Институт за педагошка истраживања, Београд, 2005.
2. Бодрошки Спарису Б.: Поступци родитеља у васпитању деце и њихов међугенерациски трансфер. Докторска дисертација, Филозофски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2007.
3. Бојанин С.: Неуропсихологија развојног доба и општи реедукативни метод. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1985.
4. Byrd RS: School Failure, Assessment, Intervention and Prevention in Primary Pediatric care. Pediatrics in Review, American Academy of Pediatrics, 26: 233-243.
5. Broderick C, Smith J: The General Systems Approach to the Family. Contemporary theories about the family. The free press, New York, 1979.
6. Голубовић и сарадници: Феноменологија сметњи и поремећаја код ученика са ометеношћу, 2003.
7. Гргин, Лацковић: Родитељски стил руковођења и социјално понашање ученика. Зборник Института за педагошка истраживања бр. 15, Београд, 1982.
8. Daglas JWB: The home and the school. London, 1966.
9. Дејвис Х.: Саветовање родитеља хронично оболеле деце и деце ометене у развоју. Институт за ментално здравље, Београд, 1995.
10. Ђорђевић Б.: Савремена породица и њена васпитна улога. Просвета, Београд, 1985.
11. Коменски А.Ј.: Велика дидактика. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1997.